

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3278

Vragen van de leden **Ten Broeke** en **Van Baalen** (beiden VVD) aan de minister en de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken over *nieuwe, ondiplomatieke uitspraken van de Turkse premier Erdogan c.s. over de door Turkije gewenste toetreding tot de EU*. (Ingezonden 3 juli 2009)

1

Herinnert u zich mijn vragen over het dreigement van premier Erdogan van afgelopen januari waarin hij aangaf zijn bijdrage aan de Nabucco-pijpleiding naar Europa te heroverwegen wanneer de Europese Unie blokkades zou blijven opwerpen in de onderhandelingen over het Turkse EU-lidmaatschap, uitspraken die hij vervolgens kennelijk heeft genuanceerd?¹

2

Heeft premier Erdogan met andere leden van zijn kabinet onlangs Brussel bezocht om duidelijk te maken dat Turkije vast van plan is om EU-lid te worden?

3

Hebben premier Erdogan c.s. daarbij weinig begrip aan de dag gelegd voor het feit dat Turkije zelf dient zorg te dragen voor regelgeving die maakt dat het land democratischer wordt en dat de mensenrechten er beter worden nageleefd alsmede voor een betere verstandhouding met EU-lidstaat Cyprus? Hebben zij

daarentegen vooral benadrukt dat de toetreding van Turkije een groot belang voor de huidige EU-landen zou vertegenwoordigen en dat een weigering door de EU een slechte indruk zou maken op de anderhalve miljard moslims in de wereld?

4

Heeft premier Erdogan daarbij Europese politici die tegen het EU-lidmaatschap voor Turkije zijn, uitgemaakt voor «kleingeestig» en «populistisch»?²

5

Deelt u de mening dat deze houding van de Turkse autoriteiten de kansen van Turkije om toe te treden tot de Europese Unie eerder kleiner maakt dan groter?

¹ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2009–2009, nr. 1544.

² NRC Handelsblad, 30 juni 2009.

Antwoord

Antwoord van minister **Verhagen** (Buitenlandse Zaken), mede namens de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken (ontvangen 16 juli 2009)

1

Ja.

2

Premier Erdogan bracht op 26 en 27 juni 2009 een bezoek aan Brussel waar hij onder andere het 20e Crans Montana Forum bijwoonde, alsmede gesprekken voerde met Commissie-voorzitter Barroso en

uitbreidingscommissaris Rehn. Voorts leidde de Turkse Minister voor Europese Zaken, Bais, de Turkse delegatie bij de intergouvernementele toetredingsconferentie die op 30 juni jl. in Brussel plaatsvond. Tijdens deze conferentie werd ondermeer het onderhandelingshoofdstuk 16 (inzake belasting) formeel geopend.

3 en 4

Premier Erdogan ontving tijdens het Crans Montana Forum een prijs voor zijn inspanningen bij de bestrijding van corruptie, het verbeteren van de rechten van minderheden en het bevorderen van de vrijheid van meningsuiting. Bij die gelegenheid zei premier Erdogan dat de EU niet altijd in staat lijkt het hervormingstempo in Turkije te belonen. Desgevraagd zei premier Erdogan, bij een persconferentie na afloop van het forum, dat het onderwerp Turkije een grote rol lijkt te hebben gespeeld in de verkiezingscampagne voor het Europese parlement. Hij stelde dat dit debat soms een populistisch karakter had.

De sfeer was zowel in de gesprekken van premier Erdogan met de Commissie als tijdens de toetredingsconferentie constructief. Vanuit EU-zijde zijn alle zorgpunten aan de orde gesteld. Turkije heeft benadrukt de onderhandelingen met de EU intensief te willen voortzetten en aan de toetredingscriteria te willen

voldoen. Erdogan herbevestigde dat het toetredingsproces de belangrijkste strategische prioriteit is van de Turkse regering. Verder sprak minister Bais, tijdens de persconferentie na afloop van de toetredingsconferentie, de verwachting uit dat ook onder het Zweedse EU-voorzitterschap voortgang kan worden geboekt.

5

Nederland benadrukt, zowel in EU-verband als in contacten met de Turkse autoriteiten, dat toetreding van Turkije pas aan de orde kan zijn als Turkije heeft voldaan aan alle gestelde criteria. Daartoe is noodzakelijk dat Turkije voortgang maakt in het hervormingsproces. Het huidige tempo van de hervormingen verloopt naar de mening van de Nederlandse regering te traag (zie ook onze kamerbrief van 6 juli 2009). Turkije heeft het tempo van toenadering tot de EU zelf in de hand. Het kader van de toetredingsonderhandelingen tussen de EU en Turkije is vastgelegd in het onderhandelingsraamwerk van 2005. Hierin is vastgelegd dat het gezamenlijk doel van de onderhandelingen toetreding is, maar dat de uitkomst van dit «open-ended» proces niet op voorhand vaststaat.